



Overstap naar het voortgezet onderwijs; het schooladvies op OBS De Waterkant

Inleiding

Elke leerling in groep 8 krijgt voor 1 maart een definitief schooladvies. In het schooladvies staat welk type voortgezet onderwijs (VO) het beste bij de leerling past. De school kijkt daarvoor onder andere naar leerprestaties, aanleg en ontwikkeling tijdens de hele basisschoolperiode. Op basis van het schooladvies dat door de basisschool wordt gegeven, wordt een leerling toegelaten tot het geadviseerde type voortgezet onderwijs.

Aan het einde van groep 7 geven wij een voorlopig schooladvies. Dit voorlopige advies geeft de richting aan waarin op dat moment gedacht wordt. In groep 7 is nog niet altijd volledig duidelijk wat het niveau en dus het passende advies is voor een leerling. In dit geval zullen wij veelal een conservatief advies geven, zodat de kans groter is dat het eindadvies hoger uitpakt. Dit zal ook tijdens het voorlopig adviesgesprek toegelicht worden. Ook worden er aandachtspunten geformuleerd. De leerling heeft dan nog een half jaar om toe te werken naar het definitieve advies in groep 8.

In dit document beschrijven wij hoe het schooladvies tot stand komt op basisschool De Waterkant.

Richtlijnen schooladvies

Met het schooladvies geeft de school aan welk type voortgezet onderwijs op dat moment het beste past bij de leerling. De school houdt hierbij rekening met de volgende factoren: de aanleg en de talenten van een leerling, de leerprestaties, de ontwikkeling tijdens de hele basisschoolperiode, de concentratie, de motivatie, de huiswerkattitude en het doorzettingsvermogen van de leerling.

Op basis van een combinatie van onderdelen, wordt het advies geformuleerd waarvan wij menen dat het beste bij de leerling past. We wegen alle aspecten mee en komen tot een kind specifieke afweging. Op De Waterkant worden de (voorlopige) schooladviezen altijd uitgebreid besproken met meerdere leerkrachten, de intern begeleider(s) en de directie.

Hieronder worden de verschillende onderdelen verder toegelicht:

A. De brede ontwikkeling van kinderen

Naast de cognitieve ontwikkeling wordt er gekeken naar de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling en zijn of haar talenten op het gebied van creativiteit, beweging en muziek. Bij de sociaal emotionele ontwikkeling wordt gekeken of een leerling goed kan samenwerken met klasgenoten, de leerling een goede luisterhouding heeft en in hoeverre een leerling in staat is op een goede manier problemen en/of conflicten op te lossen. Met behulp van de gegevens uit de rapporten, de methode Vreedzame School, observaties en het leerlingvolgsysteem ZIEN volgen we de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Sommige leerlingen zijn gedurende hun schoolloopbaan extern onderzocht op bijvoorbeeld hoogbegaafdheid, gedrags- en/of leerstoornissen. Deze onderzoeksgegevens, informatie van de leerkrachten uit de groepen 1 t/m 7, verslagen van observaties en oudergesprekken en informatie over de thuissituatie en de gezondheid van de leerling, die van invloed kan zijn geweest op de ontwikkeling van de leerling, worden allemaal meegenomen in de besluitvorming.

B. Werkhouding

Om de inzet en attitude van de leerling te bepalen kijken wij naar de volgende punten:

- In welke mate kan een leerling geconcentreerd aan een taak werken. Ziet het werk er gestructureerd en netjes uit?
- In welke mate is een leerling in staat om na een korte uitleg een opdracht zelfstandig te maken.
- In hoeverre is een leerling in staat om meerderde opdrachten zelfstandig te plannen en te maken. Hoe werkt de leerling met de weektaak.
- Hoe gemotiveerd is een leerling om te leren en opdrachten te maken. Werkt een leerling zelfstandig door of moet hij of zij vaak worden aangespoord.
- Is een leerling in staat om zelfstandig leervragen te formuleren?
- Wat is de huiswerkattitude van de leerling? Wordt het huiswerk altijd gemaakt en geleerd?
- Vraagt een leerling om hulp wanneer hij of zij vastloopt? Heeft hij of zij doorzettingsvermogen?
- Kijkt de leerling het werk na? Verbeterd hij of zij het werk? Wordt er geleerd van de gemaakte fouten?

C. De leerprestaties

Om een goed beeld te krijgen van de leerprestaties wordt er naast de verwerking van de lesstof ook gekeken naar de resultaten van de Cito-toetsen van de hele schoolloopbaan, maar met name naar die van groep 6 tot en met 8, de methode gebonden toetsen en de beoordelingen van schrijfwerk en presentaties.

Om een inschatting te maken welk type voortgezet onderwijs aansluit bij de leerprestaties van de leerlingen zijn er richtlijnen opgesteld voor het leerlingvolgsysteem. Hieronder vindt u deze richtlijnen.

Normering leerlingvolgsysteem

De landelijke norm van het Cito-leerlingvolgsysteem is de objectieve meetlat in de leerontwikkeling van een kind. Deze toetsen worden vanaf groep 2 twee keer per jaar afgenomen.

De gebruikelijke niveauscores zijn **A** tot en met **E**. Dat zijn scores die aangeven hoe goed een leerling presteert ten opzichte van andere leerlingen in hetzelfde leerjaar. We onderscheiden vijf niveaus:

Niveau A: Goed tot zeer goed (de $\pm 25\%$ hoogst scorende leerlingen)

Niveau B: Ruim voldoende tot goed (de $\pm 25\%$ net boven het landelijk gemiddelde scorende leerlingen)

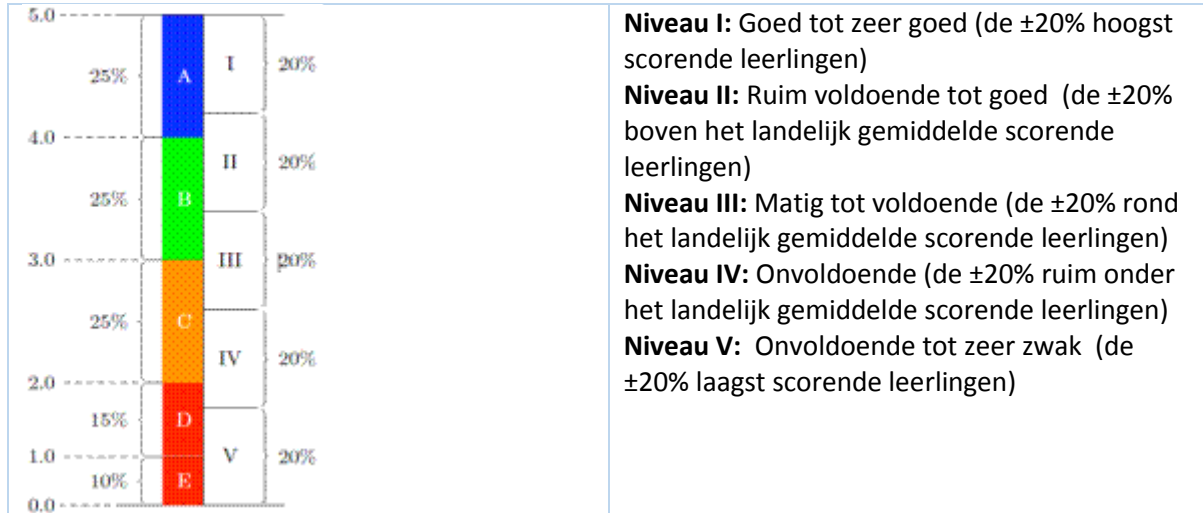
Niveau C: Onvoldoende tot matig (de $\pm 25\%$ net onder het landelijk gemiddelde scorende leerlingen)

Niveau D: Onvoldoende (de $\pm 15\%$ ruim onder het gemiddelde scorende leerlingen)

Niveau E: Onvoldoende tot zeer zwak (de $\pm 10\%$ laagst scorende leerlingen)

Daarnaast hanteren we ook de niveau-indeling I t/m V. Dit doen we om nog duidelijker te kunnen aangeven hoe de kinderen scoren. In onderstaande tabel ziet u deze indeling staan naast de indeling A t/m E. Het voordeel van de I t/m V - indeling is dat het duidelijker is welke kinderen onvoldoende op de leerstof scoren. Dit zijn de laagste 40% scorende kinderen, dus de IV en V groep.

Vooraf de C - aanduiding laat door de toevoeging III of IV zien welke kinderen voldoende c.q. onvoldoende op de leerstof scoren. Een C III betekent dat het kind net voldoende scoort op de leerstof, een C IV betekent dat het kind onvoldoende heeft gescoord. (zie afbeelding hieronder)



Richtlijnen Cito-scores voor rekenen, begrijpend lezen, studievaardigheden en spelling en VO schooltypen

Cito-scores	
Overwegend A-I	VWO
Overwegend A-I, A-II	HAVO/VWO
Overwegend A-II, BII	HAVO
Overwegend B-II, B-III	VMBO-T/HAVO
Overwegend C-III	VMBO-T
Overwegend C-IV, D-IV	VMBO-K
Overwegend D-V, E-V	VMBO-B
Overwegend E-V	VMBO-B/PRO

CITO-eindtoets

Op alle scholen in Nederland maken de leerlingen een eindtoets. Op De Waterkant nemen we de eindtoets van CITO af. Deze wordt afgenomen in april. Van de uitslag van de toets ontvangen leerlingen een schriftelijk bericht.

Indien een leerling de eindtoets beter maakt dan het niveau dat past bij het eerder gegeven schooladvies, dan is de basisschool verplicht om het schooladvies opnieuw te overwegen (de heroverweging). De basisschool is verantwoordelijk voor deze heroverweging. De school gaat hierover in gesprek met ouders. De heroverweging kan leiden tot een wijziging in het schooladvies, maar er kan ook besloten worden dat het schooladvies niet wordt gewijzigd. Soms is het resultaat van de eindtoets minder goed dan verwacht. In dat geval mag de school het schooladvies niet aanpassen. Het resultaat van de eindtoets heeft dan geen invloed op de toelating van de leerling in het voorgezet onderwijs.



Aanvullende toetsen

Indien daar aanleiding voor is, worden er naar aanleiding van het voorlopig advies in groep 7 mogelijk aanvullende toetsen afgenomen.

De leerachterstandentest (LAT) wordt ook wel het didactisch onderzoek genoemd. De LAT meet of er sprake is van een leerachterstand en hoe groot de leerachterstand is. De LAT is geen psychologisch onderzoek, de school hoeft daarom geen toestemming te vragen aan de ouders. Scholen maken voor ondersteuning bij het afnemen van de LAT of voor het nakijken en beoordelen van de LAT soms gebruik van diensten van bureaus met gespecialiseerde orthopedagogen of kinderpsychologen.

Op basis van de uitkomsten uit de LAT, wordt beoordeeld of er een vervolgonderzoek in de vorm van capaciteitenonderzoek wordt afgenomen. Met het capaciteitenonderzoek (CAP) worden de capaciteiten van de leerling gemeten. Dit onderzoek levert een IQ-score op. Wanneer het capaciteitenonderzoek geen verklaring geeft voor de leerachterstand, wordt er een sociaal emotioneel onderzoek (SEM) afgenomen.

Een onderzoek naar de leerachterstanden is noodzakelijk om een goede overstap naar het voortgezet onderwijs te kunnen maken. De leerachterstandentest (LAT) wordt meestal in oktober afgenomen door de basisschool, soms wordt een leerling pas getest als die al op het voortgezet onderwijs zit. De LAT wordt uitgevoerd bij leerlingen met een verwacht basisschooladvies voor:

praktijkonderwijs (PRO)

VMBO-basis (VMBO-B)

VMBO-basis/kader (VMBO-B/K)

VMBO-kader (VMBO-K)

Indien nodig en in samenspraak met ouders VMBO-T leerlingen

LWOO

Het Nederlandse **leerwegondersteunend onderwijs (LWOO)** is bedoeld voor leerlingen die extra begeleiding of hulp nodig hebben in een van de leerwegen van het VMBO. Zij krijgen deze vorm van ondersteuning binnen het reguliere voortgezet onderwijs. De aanbeveling LWOO wordt indien nodig toegevoegd aan het schooladvies.

Het basisonderwijs bepaalt niet of een leerling in aanmerking komt voor LWOO. Toewijzing ligt sinds 1 januari 2016 bij het samenwerkingsverband VO. Zij beslist of een leerling in aanmerking komt voor leerwegondersteunend onderwijs.

Kernprocedure

Het proces rond advies en overstap van PO naar VO wordt in Amsterdam gereguleerd via de zogenaamde Kernprocedure. De Kernprocedure is een afspraak tussen de gemeente en de scholen in Amsterdam over toelating en inschrijving van leerlingen bij de overstap van basisschool naar het voortgezet onderwijs. De regels uit de Kernprocedure gelden voor alle leerlingen die in Amsterdam naar het voortgezet onderwijs gaan. De scholen hebben toegezegd zich te houden aan de regels en deadlines uit de Kernprocedure. Informatie over deze Kernprocedure vindt u op:

<http://bboamsterdam.nl/overstap-po-vo/>